

VIEŠPATIE... Tu gini mano teisę ir bylą, sėdėdamas soste kaip teisusis teisėjas. /Ps 9, 5/

2013 m. liepa Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 7 (132)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

VARPAS 1739

Varpas skardžiai suskambėjo,
Garsas toliais nuaidėjo –
Mūsų protėvių gamintas,
Vėl bažnyčiai sugražintas.

Džiaugias mūsų reformatai,
Jį bažnyčioje pamatę –
Čia galės plačiai aidėti,
Žmones kviest labiau tikėti.

Daugel metų pragulėjęs
Skambės varpas kaip skambėjęs.
Karaliaučiuje nulietas,
Stovi jis garbingoj vietoj.

Varpo dūžiai – mums palaima,
Šlovins Viešpatį per amžius.
Te senoj garsioj šventovėj
Aidi varpas Dievo šlovei.

Alfredas Naktinis
2013 07 28

Apie rinkimą ir barstymą

„Kas ne su manimi, tas prieš mane, ir kas su manimi nerenka, tas barsto“ /Mt 12, 30/

Jėzus išsako principą, kad gyvenime neįmanoma išlikti neutraliam. Jis ne kartą Dievo karalystės išpažinėjų gyvenimą palygina su pjūtimi. „Pjūtis didelė, bet darbininkų maža. Melskite pjūtis šeimininką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį“. Dažniausiai esame linkę manyti, kad tie darbininkai – tai kunigai, pamokslininkai arba kokie nors pašvęstieji tarnautojai Bažnyčioje, kurie čia dirba tam tikrą konkretų darbą. Tai „jie“, „kažkas“, bet ne aš. O aš štai pasimelsiu (galbūt kada nors pasimelsiu!) už darbininkus: už kunigus, už Bažnyčią...

Jeigu taip mąstome, tai labai ap-

sirinkame. Jis kalba apie kiekvieną, kuris išpažįsta: tikiu Dievą Tėvą... ir t. t. Jis kalba apie visus pakrikštytuosius. Pakrikštytasis (-oji) nebepriskauso sau, o Viešpačiui.

Dabar įsivaizduokime derliaus pjūtį: kas nedalyvauja nuimant derlių, tas leidžia vėjui barstyti grūdus.

Gyvenime nuolat grumiasi gėris ir blogis. Ir gėris, ir blogis nėra tik abstrakčios sąvokos. Tai asmenys. Jis ir Jis. Vadinkime tai tikraisiais vardais: dėl kiekvieno žmogaus, dėl mūsų grumiasi Dievas ir Šėtonas.

Tos grumtynės visų pirma vyksta mummyse pačiuose, mūsų viduje. Juk

kiek kartų buvome pasiryžę daug ką pakeisti savo gyvenime! Kiek kartų žadėjome sau pradėti melstis, daryti gera, tobulėti, būti rūpestingesni, geresni tėvai, švelnesni žmonai ar vyrui ir t. t. Ar įvykdėme? Jei ne, tai laikui bėgant tapome vis labiau abejingi šiems pasiryžimams...

Tikėjimas atveria kelią Dievo malonei, kad būtume pajėgūs atskirti gerį nuo blogio. Bet kartu tikėjimui reikia aktyvumo, reikia veikimo! Reikia konkrečių veiksmų, pagal Viešpaties nurodytus principus, t. y. įsakymus, nes tik veikdami galime atsikratyti savojo „aš“ egoizmo sa-

vivalės, kuri Dievui pastoja kelią į mūsų gyvenimą.

Gėrio ir blogio kova vyksta ne vien mūsų viduje. Ji vyksta ir išorėje. Arba prisidedi, kad bent krisleliu pasaulyje būtų daugiau teisybės, arba savo abejingumu leidi keroti blogiui ir blogiesiems...

Tas pat ir nematomoje dvasinėje sferoje. Jei meldiesi „teatinie Tavo karalystė, teesie Tavo valia“, tuomet „padaugini“ tos Dievo valios ir Dievo karalystės pasaulyje. Jeigu ne, sukuri „tarpinę tuštumą“, „juodąją skylę“, kurioje netruks įsiviešpatauti pasaulio principų demonas ir piktojo karalija.

Panašiai ir Bažnyčioje, parapijoje. **Jeigu savo buvimu nestiprini Bažnyčios** (turiu omenyje visą Bažnyčią – mes visi esame Kristaus Kūnas ir jo nariai), **tada savo nebuvimu, nedalyvavimu Bažnyčios, parapijos gyvenime, silpnini ją.**

Dar būtų gerai, jeigu ta pintonėlė su renkamomis aukomis praeitų pro šalį. Kad nekliudytų. O dar geriau, kad būtum nematomas. Galbūt mieliau nueitum į bažnyčią, kur niekas nepažįsta, kitame mieste. Tada nereikėtų nieko daryti, būtų nesunku būti maloniam su kitais, nereikėtų nė tų mažučiu pastangų būti geresniam... Bent sekmadienį. Pasėdėtum nematomas... ir dingtum vos panorėjęs...

O koks Viešpaties Žodis tokiai situacijai? Jėzus sako: „Kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą aš išpažinsiu savo dangiškojo Tėvo akivaizdoje“ (Lk 12,8). Išpažinimas – tai ne tik sukalbėjimas „tikiu Dievą Tėvą“ kitų akivaizdoje. Lygiai toks pat vertingas išpažinimas, kai tu eisi miesto gatve ir kiti matys, kad eini į bažnyčią. Tai irgi išpažinimas! Tu jau liudiji savo tikėjimą! Išpažinimas bus, kai dosniai aukosi. Aukosi ne tarsi verčiamas, o iš širdies. Vadinasi, pripažįsti auką Dievui ir atlieki tai ne tik iš pareigos, ne tik prašomas, o iš širdies, išpažindamas savo tikrąjį Viešpatį. Išpažindamas, kad tavo Viešpats yra ne tas pinigėlis, o gyvasis Dievas. Išpažinimas bus tavo tvirta pozicija, paremta Dievo žodžiu (pabrėžiu – Dievo žodžiu, o ne tavo ar mano manymu, kas teisinga, o kas ne). O

kad galėtumei savo poziciją pagrįsti Dievo žodžiu, reikia žinoti, ką sako Dievas. Kas yra užrašyta Biblijoje. O kaip žinosi, jeigu tu nesidomi?

Tvirta krikščionio pozicija reikalinga ne tik parapijoje. Tokios tvirtos krikščionio pozicijos labiausiai pasigendama darbovietėse, susibūrimuose, netgi šeimos šventėse arba šeimyniniuose pokalbiuose. Kaip sunkiai mes prabylame apie Dievo valią savo šeimos nariams! Ar esate pastebėję? Jei tokiais momentais pajėgsi išpažinti savo tikėjimą, pajėgsi būti tikras krikščionis – štai kur bus tavo išpažinimas! Štai kuomet išpažinsi Dievą žmonių akyse ir Jėzus išpažins tave dangiškojo Tėvo akivaizdoje! Žinoma, išpažinimas bus ir tas tavo triūsas, tavo talkininkavimas parapijos gyvenime.

Čia nėra aukso vidurio. Daugelis labiau būtų linkę ateiti į bažnyčią, kad ramiai nepastebėti pasėdėtų, pasijaustų gal kiek pakylėti (giesmės, maldos), patenkintų savo ramybės troškimo poreikius ir... liktų nepastebėti, anonimiški. O paskui išeitų. Bet kaipgi tu tiki visa matantį Dievą ir kartu tikiesi likti anonimas?!

Mes bijome, kad būsime pasmerkti už savo nuodėmes: jaunystės paklydimus, sukčiavimą, kad nugvelbėme ką nors ar pan. Dievui tokios mūsų nuodėmės yra juokingos! Bet aš jums laiduoju Viešpaties vardu: mes būsime labiausiai teisiami už abejingumą! Kad kažko nenorėjome matyti, kažkam nepadėjome, neužtarėme, neįsipareigojome, neparėmėme, neprisidėjome prie šviesos darbų! Už abejingumą būsime griežčiausiai teisiami. Nes mūsų abejingumas yra šėtono sąjungininkas („Nusidėjau mintimis, žodžiais ir... apsileidimais“).

Jeigu Jėzus mus dėl ko nors ir pasmerks, tai pasmerks už abejingumą: „Ko nepadarėte vienam iš šitų mažiausiųjų – man nepadarėte“ (plg. Mt 25,45).

Žmogus visur ir visuomet turi rinktis, kokią poziciją užimti; kurioje pusėje stoti. Nenoras stoti kurioje nors blogio ir gėrio kovos barikadų pusėje – ne išėjimas. Toks dezertyravimas sustiprins kitą pusę. Blogio, Šėtono pusę.

Egzistuoja trys pagrindinės prie-

žastys, skatinančios žmogų siekti šito neįmanomo neutraliteto:

1) Žmogiškosios prigimties tingumas. Daugelis trokšta tik vieno – kad juos paliktų ramybėje. O kažką pasirinkti, užimti tam tikrą poziciją, reiškia sutrikdyti savo inertiškos egzistencijos pusiausvyrą. O ką sako Raštas? „Jeigu tu būtum arba karštas, arba šaltas... O kadangi esi drungnas, aš išspjausiu tave iš savo burnos.“ „Išspjausiu“... Čia kalba apie pasišlykštėjimą. Pasidarykėjimą... Juk būtų nemalonu, tiesa?

2) Žmogiškosios prigimties bailumas. Daugelis linkę išlikti tik paviršutiniškais krikščionimis. Nes stojus į Dievo sąjungininkų poziciją, be abejo, atsiras įvairių keblumų. Kartais nebus lengva. Galbūt nebus lengva net tarp savo namiškių. O jau, sakykim, darbe, tarnyboje!.. Lengvai gali tapti „balta varna“. Ką žmonės pasakys! Žmonių balsas kartais mums skamba garsiau negu Dievo kvietimas ir raginimas! Tai vis mūsų baimės...

3) Žmogiškosios prigimties silpnumas. Daugelis linkę rinktis saugumą. Ir kuo esame vyresni, tuo labiau linkę į saugumą, aprūpinimą, stabilumą... kad niekas nė mumyse, nė aplink mus nesiūbuotų, kad nereiktų dėl nieko rimčiau išgyventi. Nei rūpintis, nei galvoti... Ak, aš geriau nesikišiu...

Jeigu norime sausi išlipti iš vandens – geriau išvis nelipkime į vandenį! „Tai paveldės NUGALĖTOJAS“ (Apr 21,7). Vadinasi, kad taptum nugalėtoju, reikės kovoti! „O bailiams, neištikimiems [...] skirta dalis ežere [...] Tai yra antroji mirtis (plg. Apr 21,8). Priskiri save bailiams? „Kas su manimi nerenka, tas barsto...“

Apsispręsk pagaliau! Apsispręsk čia ir dabar: ar rinksis su Dievu, ar barstysi JO derlių pavėjui?! O kartu išbarstysi ir save...

Ridas Tamulis

(1966 11 21 – 2013 07 07)

„Lietuvos evangelikų kelias“,
2008, Nr.2

Aukščiausiuoju Lietuvos evangelikų reformatų dvasininku patvirtintas kunigas Tomas Šernas

Teisingumo ministerija ir Registrų centras įregistravo Lietuvos evangelikų reformatų Neeiliniaje Sinode ir anksčiau vykusiuose parapijų sesijose naujai išrinktus visų parapijų ir kitų šios Bažnyčios juridinių asmenų valdymo organus. Aukščiausiuoju bendrijos dvasininku patvirtintas kunigas Tomas Šernas.

„Galime džiaugtis, kad Lietuvos evangelikai reformatai yra susitelkę ir vieningi kaip niekada, nuo šiandien galime su viltimi žvelgti į ateitį: bendruomenė išlaikys ir stiprins savo tikėjimą, pagrįstą J. Kalvino mokymu“, – sako Lietuvos evangelikų reformatų generalinis superintendentas kunigas Tomas Šernas.

Tačiau Neeilinio Sinodo priimti sprendimai dar neužbaigia visų problemų, kurios pastaruosius keletą metų kamavo Lietuvos evangelikus reformatus. Teismuose ir ikiteisminio tyrimo įstaigose vis dar sprendžiamos bylos dėl 2011 m. Vilniuje perleisto ar iššvaistyto iš esmės viso Lietuvos evangelikams reformatams

priklausiusio nekilnojamojo turto, kurio vertė įvairiais vertinimais yra beveik 17 mln. litų.

„Be abejonės, džiaugiamės bendruomenės vieningumu ir susitelkimu bei galimybe visose Evangelikų reformatų bažnyčiose laisvai rinktis ir išpažinti tikėjimą, tačiau suprantaime, jog nueita tik pusė kelio“, – pažymi Lietuvos evangelikų reformatų vicesuperintendentas kunigas Rimas Mikalauskas.

Pasak Lietuvos evangelikų reformatų bendruomenę atstovaujančio advokato Tado Kelpšo, bendruomenė siekia susigrąžinti visą prarastą turtą ir tikisi, jog teisėsauga bus ryžtinga bei visus kaltus asmenis dėl iššvaistyto ar pasisavinto turto patrauks atsakomybėn. „Aišku, kad bendruomenė sieks ir civilinės atsakomybės – visus nuostolius sieks prisiteisti ne tik baudžiamosiose bylose, bet reikalaus iš kaltų asmenų atlyginti žalą ir civiline tvarka“, – sakė advokatas.

Lietuvos evangelikų reformatų bendrija yra viena iš devynių Lietu-

voje veikiančių tradicinių religinių bendrijų, kuri pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją laisvai tvarkosi pagal savus kanonus ir statutus. Pagal 2011 metų Lietuvos gyventojų surašymo duomenis evangelikais reformatais save laiko beveik 7000 Lietuvoje gyvenančių asmenų, o šiuo metu Lietuvoje yra įsteigta ir veikia 14 evangelikų reformatų parapijų.

www.bernardinai.lt
2013-07-15

Padėka budėjusiems prie Vilniaus reformatų bažnyčios

Todėl budėkite, nes nežinote, kurią dieną ateis jūsų Viešpats. Supraskite ir tai: jeigu šeimininkas žinotų, kurią nakties valandą ateis vagis, jis budėtų ir neleistų jam įsilaužti į namus /Mt 24 42-43/.

Norėdamas išreikšti **PADĖKĄ** prie Vilniaus reformatų bažnyčios budėjusiems parapijiečiams ir kitiems pagalbininkams – savanoriams, siūlau įdėmiai pažvelgti į šias Šventojo Rašto eilutes. Mūsų laikais krikščionims yra gana neįprasta budėti ir saugoti savo bažnyčias, nebent ten, kur vyksta pilietiniai neramumai ir rimti politiniai konfliktai. Tačiau budėjimas esti, arba, bent turėtų būti nuolatinė krikščionio būseną. Budėdami mes, „susijusiamė“, susikaupiamė, įsiklausomė kas vyksta, prisiimamė atsakomybę už save ir artimąjį, viliamės ir laukiame. Budėdami parodome kas esame, ko viliamės, ko laukiame. Dievas prieš save nori matyti „budintį – atsakingą“ žmogų, nes Šventasis Raštas ne kartą

mini tuos, kurie nebudi, bet „miega“ arba „ūžia su girtuokliais“ /plg. Mt 24/, t.y. gyvena palaidą, neatsakingą gyvenimą. Turbūt buvo per daug „miegančiųjų“, per mažai budinčiųjų, turbūt buvo užslinkusi mūsų Bažnyčios „naktis“, nes atėjo ir įsilaužė vagis. Reikia prisiminti, jog vogti galima ne tik bažnytinį turtą, bet ir pasitikėjimą, tvarką, broliškumą, džiaugsmą – visą tai, kas labai svarbu Kristaus Bažnyčiai. Kaip rašoma: „Su visu nuolankumu bei romumu, su ištvėrme pakęsdami vienas kitą meilėje, siekite išsaugoti Dvasios vienybę taikos ryšiais“ /Ef 4,2-3/. Todėl, galvojant apie „vagį ir plėšiką“, žinokime, jog „Mes grumiamės ne su krauju ir kūnu, bet su kunigaikštystėmis, valdžiomis, šių tamsybių pasaulio valdovais ir dvasinėmis blogio jėgomis dangaus aukštumose“ /Ef 6, 12/.

Kovojant su dvasiniu, metafiziniu blogiu reikia apsiginkluoti Dievo ginklais, tačiau reikia budėti ne tik dvasiškai, bet ir fiziškai parodyti savo

tikėjimą bei kovą. Daug kas šneka gražiai, bet taip nedaro. Juk kito žmogaus tikėjimo negalime pamatyti, bet galime žmonių akivaizdoje darbais paliudyti savo kovą ir tikėjimą. Jėzus sako: „Kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir aš išpažinsiu savo dangiškojo Tėvo akivaizdoje“ /Mt 10,32/ ir „Kas neima savo kryžiaus ir neseka paskui mane, nevertas manęs“ /Mt 10, 38/.

Palaiminti tie, kurie pasirinko budėti – šitokiu būdu išpažinti Kristų žmonių akivaizdoje, imti savo kryžių ant savęs ir sekti paskui Jį, nes Dievo Žodis sako: „Net jaunuoliai pavargsta ir pailsta, jauni vyrai krinta išsekę. Bet tie, kurie laukia Viešpaties, įgaus naujų jėgų. Jie pakils ant sparnų kaip ereliai, bėgs ir nepavargs, eis ir nepails“ /Iz 40,30-31/.

Lietuvos evangelikų reformatų
generalinis superintendentas
kunigas Tomas Šernas

Paskelbti duomenys apie vieningą Lietuvos ev. reformatų vadovybę

Remdamasis Lietuvos Teisingumo ministerijos liepos 10 d. išvada, Juridinių asmenų registras liepos 12 d. užregistravo Neeilinio Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo 2013 m. kovo 23 d. Vilniuje naujai išrinktus Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios vadovaujančius asmenis.

Registrų centro duomenų bazėje yra skelbiama Neeilinio Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo (toliau tekste – Neeilinis Sinodas) 2013 m. kovo 23 d. Vilniuje ir anksčiau vykusiuose parapijų sesijose naujai išrinktų Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios bei visų jos parapijų duomenys apie juridinių asmenų vardu veikiančius atsakingus asmenis.

2013 metų vasario – kovo mėnesiais visose Lietuvos evangelikų reformatų parapijose tikintieji aktyviai dalyvavo parapijų sesijose. Lietuvos evangelikų reformatų Konsistorijos paraginti parapijų ganytojai ir parapijiečiai viešai paskelbė apie numatytas parapijų aukščiausių savivaldos institucijų – parapijų sesijų susirinkimus visose vietovėse, kur parapijų vardu veikia registruoti juridiniai asmenys. Viešai, iš anksto nurodytoje vietoje ir laiku buvo kviečiami parapijiečiai išsirinkti savo atstovus į Neeilinį Sinodo suvažiavimą Vilniuje bei eilinį suvažiavimą Biržuose. Buvo numatyta, jog Sinodas pagal bažnytinės teisės reikalavimus išsirinks naują bažnytinę vadovybę, kad būtų galutinai išspręstos ilgus metus šią tradicinę religinę bendriją varginusios bažnytinio atstovavimo problemos.

Lietuvos evangelikų reformatų parapijų paskelbtuose susirinkimuose asmeniškai dalyvavo arba iš anksto balsavo raštu per 1300 bažnytinėje administracijoje sprendžiamojame balso teisę turinčių tikinčiųjų – dvasininkų ir pasauliečių. Jų įgalioti parapijų delegatai bei visi Sinodo pasaulietiniai ir dvasiniai kuratoriai susirinko į Vilnių 2013 metų kovo 23 dieną į Neeilinį suvažiavimą ir ten patvirtino savo valią išrinkti vieningai veikiančią kanoninę Bažnyčios vadovybę, jos valdymo organus:

Seniorato vadovybę – vyriausiąjį Lietuvos evangelikų reformatų dvasininką – generalinį superintendantą kun. Tomą Šerną, jo pavaduotoju – vicesuperintendantą kun. Rimą Mikalauską;

Lietuvos evangelikų reformatų **Konsistorijos prezidentą** pasaulietinį Sinodo kuratorių Romualdą Petrą Puodžiūną ir viceprezidentą kun. Raimondą Stankevičių.

Neeilinis Sinodas taip pat patvirtino visų **Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios** vardu veikiančių juridinių asmenų kanoniškai nustatyta tvarka galinčius atstovauti įgaliotus fizinius asmenis.

Šiuo metu Lietuvos evangelikų

reformatų pavadinimu Lietuvoje pagal bažnytinę teisę veikia **3 juridiniai asmenys:**

– juridinį asmenį **Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčią** (j/a kodas: 192103366) atstovauja generalinis superintendantas ir jo pavaduotojas;

– juridinį asmenį **Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios Sinodo kolegiją** (j/a kodas: 292077730) – Konsistorijos prezidentas ir jo pavaduotojas;

– juridinį asmenį **Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios -Unitas Lithuaniae-Sinodas** (j/a kodas: 192100594) atstovauja generalinis superintendantas bei Konsistorijos prezidentas.

Vadovaujantis tiek bažnytine teise, tiek valstybės įstatymais tradicinė religinė bendrija veikia pagal savo kanonus ir išrinktoji vadovybė ima veikti iš kart po Sinodo uždarymo pamaldų. Bažnyčios su valstybe santykiams išlaikyti apie naujai išrinktą bažnytinę vadovybę informacija yra pateikiama Teisingumo ministerijai. Ji yra už santykius su Bažnyčia atsakinga valstybės institucija. Teisingumo ministerija, susipažinusi su Bažnyčios atstovų pateiktais dokumentais, perdavė Registrų centrui duomenis apie naujai Neeilinio Sinodo patvirtintą Bažnyčios vadovybę. 2013 m. liepos 12 dieną Juridinių asmenų registras šiuos duomenis įregistravo duomenų bazėje ir jie yra prieinami visiems suinteresuotiems asmenims. Nuo šiol bet kokie anksčiau buvę nesusipratimai, kilę iš Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios santykiuose su Lietuvos Respublika, yra panaikinti. Bažnyčia patvirtino visų savo juridinių asmenų atstovavimo įgaliojimus ir visi juridiniai asmenys, savo pavadinime turintys **Lietuvos evangelikų reformatų** arba **evangelikų reformatų parapijos** pavadinimą, jau veikia ir atstovauja kanoninės Bažnyčios

vadovybės patvirtinti, įgalioti.

„Mes galime džiaugtis, kad Lietuvos evangelikai reformatai šiandien yra vieningi kaip niekada ir kad nuo šiandien galime su viltimi žvelgti į ateitį, jog visa Lietuvos evangelikų reformatų bendrija išlaikys ir stiprins be išorinių trikdžių savo tikėjimą, pagrįstą Dievo Žodžiu evangelikų reformatų – Kristaus Bažnyčios tradicijos ištakų, prie kurių gražino Reformacija, ypač Jano Huso, Martyno Liuterio, Ulricho Cvinglio, Jono Kalvino ir kitų Bažnyčios daktarų mokymas“, – sako Lietuvos evangelikų reformatų generalinis superintendantas kun. Tomas Šernas.

Deja, Neeilinio Sinodo priimti sprendimai dar neužbaigia visų problemų, kurios pastaruosius kelerius metus kamavo Lietuvos evangelikus reformatus. Teismuose ir ikiteisminio tyrimo įstaigose vis dar sprendžiamos bylos dėl 2011 m. Vilniuje perleisto ar iššvaistyto, iš esmės viso, Lietuvos evangelikams reformatams priklausiusio nekilnojamojo turto, kurio vertė įvairiais vertinimais yra beveik 17 mln. litų.

„Be abejonės, džiaugiamės bendruomenės vieningumu ir susitelkimu bei galimybe visuose Evangelikų reformatų bažnyčiose laisvai rinktis ir išpažinti tikėjimą, tačiau visi suprantame, jog nueita tik pusė kelio. Mūsų Bažnyčios vardu veikę neįgalioti asmenys labai stipriai pakenkė Bažnyčiai tiek materialine, tiek moraline prasme“, – pažymi Lietuvos evangelikų reformatų vicesuperintendantas kun. Rimas Mikalauskas.

Pasak Lietuvos evangelikų reformatų bendruomenę atstovaujančio advokato Tado Kelpšo – bendruome-

nė siekia susigrąžinti visą prarastą turtą ir tikisi, jog teisėsauga bus ryžtinga bei visus kaltus asmenis dėl iššvaistyto ar pasisavinto turto patrauks atsakomybėn. Aišku, kad bendruomenė sieks ir civilinės atsakomybės – visus nuostolius sieks prisiteisti ne tik baudžiamosiose bylose, bet reikalaus iš kaltų asmenų atlyginti žalą ir civiline tvarka.

Šiuo metu teismuose yra pareikšti ieškiniai buvusiesiems vadovams – Algimantui Kvedaravičiui ir Daliai Liaukevičienei dėl padarytos žalos Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios religinei bendruomenei, kuriais siekiama prisiteisti, kaip nurodoma ieškiniuose, jų pasisavintus iš viso 250 000 litų. Artimiausiu metu šiems asmenims ruošiamasi pareikšti dar papildomus civilinius ieškinius dėl aukščiau paminėto iššvaistyto evangelikų reformatų bendruomenės turto.

2011 metais Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios Sinodas kreipėsi į teisėsaugos institucijas dėl A. Kvedaravičiaus neteisėtų veiksmų – Lietuvos evangelikų reformatų turto iššvaistymo ir pasisavinimo bei spekuliacijų Bažnyčios ir jos bendruomenės vardu, neturint religinės bendruomenės įgaliojimų bei jai neatstovaujant. Šioje baudžiamojame byloje yra pareikšti įtarimai A. Kvedaravičiui ir kriminalinę praeitį turinčiam pil. Jakov Strokanov.

Lietuvos evangelikų reformatų bendrija yra viena iš devynių Lietuvoje veikiančių tradicinių religinių bendrijų, kuri pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją laisvai tvarkosi pagal savus kanonus ir statutus. Pagal 2011 metų Lietuvos gyventojų surašymo duomenis evangelikais reformatais

save laiko beveik 7000 Lietuvoje gyvenančių asmenų, o šiuo metu Lietuvoje yra įsteigta ir veikia 14 evangelikų reformatų parapijų: 3 Biržų rajone ir po vieną Pasvalio, Kupiškio rajonuose bei Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Kėdainių, Kelmės, Alytaus, Jonavos miestuose.

Trys juridiniai asmenys atstovauja centrinės bažnytinės institucijas. Aukščiausiąją vadovybę – Lietuvos evangelikų reformatų Sinodą atstovauja juridinis asmuo Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios-Unitas Lithuaniae-Sinodas, žemesniąją Sinodo įgaliotą vadovybę – Lietuvos evangelikų reformatų Konsistoriją (jur.asmuo Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios Sinodo kolegija) bei Lietuvos evangelikų reformatų senioratą – generalinio superintendento instituciją (jur. asmuo Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčia). Visų juridinių asmenų atstovavimui Sinodas nustatė įgaliotus Bažnyčios pareigūnus (Memorialas 12-2007, Dėl Sinodo teisių).

Bažnyčios vadovybė nusprendžia kiek ir kokių juridinių asmenų Bažnyčiai atstovauti reikalinga. Jų skaičius gali kisti, nes juridinio asmens teisių turėjimas yra reikalingas santykiams su valstybe ir jos institucijomis. Bažnyčios viduje juridinio asmens statusas nėra reikalingas, todėl gali būti daugiau bažnytinių institucijų, kurios nesinaudoja juridinio asmens teisėmis, bet gali būti, reikalui esant, atstovaujamos kurio nors kito juridinio asmens, kaip tai numatyta vidiniuose bažnytinės teisės aktuose.

Sinodas baigtas iškilmingomis šventinėmis pamaldomis

Birželio 22-23 dienomis Biržų evangelikų reformatų bažnyčioje vyko Lietuvos evangelikų reformatų Sinodas.

Jau seniai įprasta, kad Biržų mieste Joninių metu evangelikai reformatai renkasi į Sinodo susirinkimą. Pirmąją dieną įvairių bažnyčių atstovai posėdžiauja, o antrąją dieną pasirašomi priimti Sinode dokumentai bei švenčiamos iškilmingos pamaldos su Viešpaties Vakariene.

Šįmet Sinodo uždarymo pamaldos užtruko ilgiau nei įprasta. Pirmiausiai gausus būrys tikinčiųjų buvo pakviestas melstis už keturis krikštijamus vaikus, jų tėvus, globėją ir krikštatėvius. „Krikštas nėra tai, ką mes patys išsigalvojame. Tai Jėzaus Kristaus regimas malonės ir sandoros ženklas“, – kalbėjo kunigas, ev. reformatų bažnyčios vice-superintendentas Rimas Mikalauskas. Šiuos žodžius jis tarė ne tik kaip dvasininkas, bet ir kaip dviejų nepilnamečių berniukų krikštatėvis. Tikintieji vėliau tarpusavyje šnekučiausi, jog krikšto tėvai prisiima labai svarbias, atsakingas pareigas. Krikštijamųjų globėja, kunigė Sigita Švambarienė taip pat tapo krikštamote.

Netrukus buvo pradėtas kitas rimtas ritualas – pasaulietinių Sinodo kuratorių įvedimas tarnystėn. Šios garbingos pareigos patikėtos Šiaulių krašto tikinčiųjų atstovui Holger Lahayne.

Visos bažnyčios akivaizdoje priešaišką davė ir į katecheto (diakono) tarnystę pašauktas tikėjimo brolis Neilas Čijunskas. Generalinis superintendentas kunigas Tomas Šernas

Holger Lahayne

jam ir visiems susirinkusiems priminė, jog dvasininkais būti gali tik išbandyti krikščionys, kurie „ne vyno gerėjai, ne siekiantys pelno“. Priminta, kad bažnyčioje jie neturi teisės savivaliauti bei privalo gyventi pagal apaštališkąjį mokymą. Be to, pastebėta, jog dvasininkais tegali būti „vienos žmonos vyrai“. Už priešaišką priėmusį dvasininką meldėsi visa bažnyčia, prašydama Dievo, kad šis katechetas būtų apdovanotas pamaldumu, kad būtų apsaugotas nuo blogo ir nepavyzdingo gyvenimo.

Kaip jau įprasta, ką tik ordinuotas diakonas tikintiesiems pasakė savo pirmąjį pamokslą iš sakyklos, meldėsi už save ir tikėjimo brolius bei seseris. „Žvelgdamas į jūsų akis ir jausdamas jūsų širdžių plakimą, esu ramus“, – iškilmingų pamaldų

Neilas Čijunskas

dalyviams tvirtino Neilas Čijunskas. Naujasis katechetas visiems priminė, jog „Dievas yra dvasia ir jo garbintojai turi jį šlovinti dvasia“. Pasak dvasininko, tikras Viešpaties garbinimas yra tik tada, kai į Dievo artumą ateiname visiškai juo pasitikėdami. „Dievo garbinimas – mūsų dvasios atsakas Dievo dvasiai. Dievas trokšta gyvo ir tikro jausmo ir tikrų garbintojų tyra dvasia... Dievas visada buvo, yra ir bus. Viskas Dievo valioje“, – kalbėjo diakonas N. Čijunskas. Jis stebėjosi, kodėl žmonės prisimena savo artimųjų ir draugų gimtadienius, bet pamiršta sekmadieniais ateiti į šventyklą. Naujasis dvasininkas tikinčiuosius ragino būti ir Dievo Žodžio skelbėjais, ir vykdytojais.

Po pamokslų iškilmingų pamaldų dalyviams iš sakyklos buvo paskelbti Sinode priimti kanonai bei trumpai supažindinta su kitais Sinode priimtais nutarimais. Po pamaldų dvasininkai, Sinodo delegatai bei visi tikintieji fotografavosi atminčiai.

Bažnyčios šventoriuje žmonės giesmėmis, gėlių puokštėmis, atminimo dovanėlėmis sveikino savo naująjį dvasininką N.Čijunšką, kuratorių Holger Lahayne bei 10-ies metų kunigystės jubiliejų švenčiančią kunigę Sigitą Švambarienę.

Šventė baigta prie bendro vaišių stalo.

Valstybės diena paminėta ir Vilniaus reformatų bažnyčioje

Vieni didžiuojasi savo karo vežimais, kiti savo žirgais, o mes didžiuojamės VIEŠPATIES, mūsų Dievo, vardu. Anie suklyps ir kris, o mes pakylame ir stovime.
Suteik karaliui pergalę, VIEŠPATIE! Išklausk mūsų, kai šaukiamės! /Ps 20, 8-10/

Valstybės dienos proga, liepos 6-ąją, Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje vyko iškilmingos pamaldos, kurias laikė generalinis superintendantas kun. Tomas Šernas, vicesuperintendantas kun. Rimas Mikalauskas ir parapijos klebonas kun. Raimondas Stankevičius.

Artūras Rulinskas, Vilniaus laisvųjų krikščionių bažnyčios vyskupas, šiame Dievo surinkime dalyvavo svečio teisėmis ir tarė kelis sveikinimo žodžius, priminęs, kad liepos 6-oji taip pat yra ir viso pasaulio protestantams įsimintina data – 1415 metais Konstancoje ant laužo buvo sudegintas čekų reformatorius Janas Husas, prasidėjo husitų judėjimas – Reformacijos priešaušris.

Mus, vilniečius, be to Valstybės dienos proga savo apsilankymu pradžiugino tikėjimo sesės ir broliai iš Biržų bei Panevėžio parapijų, su kuriais galėjome pasidalinti laime kartu melstis atgautuose Viešpaties namuose.

Po pamaldų visi draugiškai sustoję ant bažnyčios laiptų įsiamžinome tradicinei nuotraukai.

Vicesuperintendantas kun. Rimas Mikalauskas taip pat buvo pakviestas

ir dalyvavo atstatytų Valdovų rūmų oficialiame atidaryme. Ceremoniją stebėjo apie 2000 kviestinių svečių, kalbą pasakė Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

InfoRef.lt

Istorinis varpas sugrįžo į bažnyčią

Liepos 24 - ają į Vilniaus ev. reformatų bažnyčią sugrįžo istorinis varpas, skambėjęs čia kelis šimtus metų. Varpas buvo rastas apie 1986 metus remontuojant šv. Kotrynos bažnyčią. Tuomet istorinė vertybė pateko Nacionalinio Dailės muziejaus žinion ir buvo saugoma Taikomosios dailės muziejaus saugyklose. Parapijiečio Donato Balčiausko pastangomis varpas sugrįžo į savo gimtuosius – Dievo namus. Varpas depozito teisėmis yra atiduotas saugoti Vilniaus ev. reformatų parapijai neribotam laikui.

Manoma, jog šis varpas per karus galėjo patekti į šv. Kotrynos bažnyčią kaip bene vienintelė galimybė apsaugoti nuo sunaikinimo. Varpas pagamintas 1739 metais Karaliaučiuje. Tą žymi lotyniškas užrašas ant apatinės varpo dalies: *ME FUDIT*

GEORGIUS BERNHARDUS KINDER REGIOMONTI ANNO 1739. Išvertus tai reiškia: *Mane išliejo Georgijus Bernardas Kinderis Karalių kalne (Karaliaučiuje) 1739 metais.* Varpas viršus puoštas ornamentu su simboliais. Virš jų – lotyniškai reformatų devizas: *SOLI DEO GLORIA (Vienam Dievui Garbė).*

Nepagailėję jėgų Donatas Balčiauskas, Šarūnas Liekis, Alvydas Verbickas ir Raimondas Natka įnešė apie 150 kg sveriantį varpą į bažnyčią. Daug istorinių vertybių išgrobtyta iš šių Dievo namų (vargonai, sietynai, memorialinės lentos ir kt.). Tačiau džiugu, jog jos pamažu grįžta ten, kur buvusios. Varpu pasigrožėti gali visi norintys užsukę į Vilniaus ev. reformatų bažnyčią.

Viktorija Liauškaitė

Nuotr. Aurelijos Arlauskienės

Medininkų tragedija – laisvės simbolis, nepaveikus užmarščiai

Kaip ir kasmet, liepos 31-ąją, minime Medininkų tragedijos metines ir pagerbiame jos aukas. Rodos, pati gamta tą rytmetį apraudojo Lietuvos didžiavyrius – neįprastai smarkiai pravirko dangus... Nors dažniausiai tą liūdną dieną praskaidrindavo vasaros saulė.

Visada paskutiniąją liepos dieną Medininkų pasienio poste būna daug šurmulio. Dažnai dalyvauja pirmieji valstybės asmenys, sako graudžias kalbas. Šiais metais minėjime dalyvavęs Seimo Pirmininkas Vydas Gedvilas minėjimo dalyviams sakė: „Mielieji, 22-ji metai – ilgas laiko tarpas. Pripažinkime tai. O laikas turi savybę blukinti net pačius skaudžiausius prisiminimus. Tačiau Medininkų tragedija, kaip ir kitos kertinės kovos už Nepriklausomą Lietuvą žymės, negali išblukti. Tai – simboliai, nepaveikūs užmarščiai.

Tai – diena, kuri paliko mūsų širdyse baisius išgyvenimus, skausmą, netektį. Šios Lietuvai padarytos

žaidzos niekuomet neužgis. Tikiu, kad tai suprantame ne tik mes, vyresnės kartos žmonės, ne tik žuvusių ar sužalotų pareigūnų šeimos nariai, artimieji, giminės, draugai, tai suvokia ir jauni žmonės, kurių tada dar nebuvo tarp mūsų. Jaunimas, kuris anksčiau ar vėliau, su derama pagarba ir pajauta perims minėtų simbolių puoselėjimą ir globą. Tam, kad vėliau perduotų ją savo vaikams. Mieli žmonės, dar kartą atiduokime pagarbą tiems, kurie atidavė savo gyvybes. Už savo Tėvynę. Už Lietuvą, kurioje gyvename šiandien. Tiek čia, Medininkuose, tiek ir kituose mūsų valstybės postuose ar už šalies ribų. Telaimina juos Dievas“.

Minėjime taip pat dalyvavo negau-

Nuotr. Loretos Dumbauskienės

sus, bet tvirtas Vilniaus ev. reformatų būrelis, pagerbęs aukas ir vienintelį gyvą tos kraupios tragedijos liudininką gen. superintendentą kun. Tomą Šerną. Kažkada kun. T. Šernas yra pasakęs, jog nesigilina, kodėl tąakt gyvas išliko būtent jis. Tiesiog žino, kad atsakymo vis tiek neras, o į Dievo planus jis nėra linkęs kištis.

Medininkų tragedijos 22-ųjų metinių minėjimo renginiai prasidėjo liepos 28-ąją tradiciniu tarptautiniu estafetės bėgimu „Medininkai – Vilnius“ Vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamento pereinamajai taurei ir prizams laimėti. Estafetės bėgimo tikslas – pagerbti Medininkuose nužudytų muitinės, policijos ir Valstybės sienos apsaugos pareigūnų atminimą. Minėdami skaudžią mūsų tautos istorijos dieną, bėgimo dalyviai susirenka iš įvairių Lietuvos kampelių. Prie jų prisijungia ir žuvusių pareigūnų vaikai.

Liepos 29-ą – rugpjūčio 12-ą dienomis Seimo Sausio 13-osios memoriale eksponuojama paroda Medininkų tragedijai atminti. Pirmosios komandos finišavo prie Antakalnio kapinių ir ant kapų žuvusiesiems už Lietuvos laisvę padėjo iš Medininkų atneštą žemės saują ir gėlių.

Kasmet, liepos 31-ąją, tragedijos aukų minėjime prie Medininkų memorialo kartu su Tomu Šernu yra ir reformatų būrelis. Nuotr. Aurelijos Arlauskienės

Viktorija Liauškaitė
Parengta pagal Seimo Ryšių su visuomene skyriaus, VRM pranešimus

Prisimintas „žmogus iš šiaurės Lietuvos“

Vilniuje paminėtos iš Biržų krašto kilusio Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, teisininko, visuomenininko, žurnalisto, Reformatų Bažnyčios kuratoriaus Jokūbo Šerno 125-osios gimimo metinės.

Birželio 18-os vakarą Signatarų namuose Vilniuje su pagarba buvo minimas šviesios atminties mūsų kraštiečio Jokūbo Šerno vardas. Atminimo vakaras pradėtas koncertu, kurį renginio dalyviams dovanojo Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokyklos auklėtiniai. Sveikinimo žodį biržiečių vardu tarė šios mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Ramutė Petronytė ir mokytoja, rajono savivaldybės tarybos narė Skirmantė Griciūnienė. Jos vakaro rengėjams ir visiems dalyviams dėkojo už signataro J.Šerno atminties saugojimą bei priminė, jog Biržų kraštas Lietuvai išaugino labai daug puikių asmenybių. S.Griciūnienė perdavė Biržų rajono savivaldybės merės Irutės Varzienės sveikinimą renginio dalyviams.

Pirmoji apie Jokūbą Šerną žodį tarė jo anūkė Kristina Šernaitė. Ji prisipažino asmeniškai senelio nepažinojusi. Moteris peržvelgė svarbiausius jai artimo žmogaus gyvenimo faktus. Šiltai buvo minimas tuometinės Biržų apskrities Nemunėlio Radviliškio Jasiškių kaimas, kuriame prieš 125 metus, birželio 14-ą, gimė būsimasis Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras. Su nostalgija buvo kalbama apie Apaščios upę, kuri kartais, pasak K.Šernaitės, primena sraunias kalnų upes, o kartais vilioja savo giliomis sietuvomis, ramybe, skaidrumu, permatomumu ir net seklumu. Politiko anūkė tvirtino, jog toks pat įvairiapusis buvo ir jos senelis. Upės savybės persidavė ir jam, ir jo broliui – Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios kunigui Adamui Šernui. Broliukai esą labai mėgę būti šalia Apaščios.

K.Šernaitė pasakojo, jog būsimąjį politiką pirmoji skaityti ir rašyti mokino jo motina (tai buvo būdinga visoms evangelikų reformatų šeimoms). Pastebėta, kad broliukų tėvai bendravo su knygnešiu Jurgiu Bielinium. Galbūt ir tai turėjo įtakos, kad Jokūbas, baigęs N. Radviliš-

kio pradžios mokyklą, patraukė į Slucko (Baltarusija) bei Tartu (Estija) gimnazijas, Tartu ir Peterburgo universitetus. Grįžęs į Lietuvą jis dirbo ir žurnalistinį darbą – redagavo „Lietuvos žinias“, vėliau tapo žurnalo „Savivaldybė“ redaktoriumi. Paminėtas ir tas laikotarpis, kai žymusis biržietis dėstė istoriją Vilniaus „Ryto“ gimnazijoje. Visą gyvenimą J.Šernas aktyviai dalyvavo ev. reformatų Bažnyčios veikloje. K.Šernaitė sakė, jog jų giminėje būta ir daugiau gabių, savo gimtinei, ev. reformatų Bažnyčiai ir Lietuvai atsidavusių žmonių. Koncertas pradėtas meną mylėjusio Tado Šerno kūrinium, prisimintas meniškos prigimties Jokūbo brolis, ev. reformatų kunigas Adomas Šernas bei kitas Lietuvai žinomas giminaitis – vienintelis likęs gyvas Medininkų tragedijos liudininkas (1991 m.), evangelikų reformatų Bažnyčios generalinis superintendantas, kunigas Tomas Šernas.

Lietuvos istorijos instituto istorikas Algimantas Kasparavičius džiaugėsi, kad prisimenami signatarai, kad minimas „žmogus iš šiaurės Lietuvos“, kuris XX a. pradžioje įsitraukė į Lietuvos valstybės kūrimą, prisidėjo prie „Rytų Europos centrinio žemėlapiu performavimo, ištraukė Lietuvą iš politinės nebūties“. Historikas pastebėjo, jog tuo metu Lietuva buvo įsivaizduojama įvairiai – vieniems ji asocijavosi tik su Žemaitija, kiti mintyse kūrė didžiulę ir modernią Lietuvos imperiją. Pasak A. Kasparavičiaus, Jokūbas Šernas tuometinėje nuolat besikeičiančioje situacijoje elgėsi labai racionaliai, logiškai, nesikarščiuodamas priiminėjo motyvuotus sprendimus, ieškojo Lietuvos valstybės tapatybės, jos ribų. J. Šerno ir kitų signatarų tuomet priimtų išmintingų sprendimų dėka XX a. pradžioje valstybė galėjo prisikelti, „gimti kūnu ir teise“. A. Kasparavičius J. Šerną vadino vienu iš talentingiausių ir sąžiningiausių Lietuvos signatarų.

Pirmoji apie Jokūbą Šerną žodį tarė jo anūkė Kristina Šernaitė

Sveikinimo žodį biržiečių vardu tarė Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokyklos direktoriaus pavaduotoja Ramutė Petronytė ir mokytoja, rajono savivaldybės tarybos narė Skirmantė Griciūnienė

Vakarą užbaigusi biržietė, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentė Birutė Valionytė pastebėjo, jog Reformacija valstybei davė daug šviesumo ir skaidrumo. „Vyko kova už tikinčiuosius. O konkurencija – visada gerai“, – teigė signatarė. Ji kreipėsi į J. Šerno giminaitį, ev. reformatų Bažnyčios generalinį superintendantą Tomą Šerną. Dvasininkui signatarė padovanojo knygą „Valstybės atkūrimas“, kurioje, pasak B. Valionytės, yra aprašytos ir Šernų giminės šaknys.

Po minėjimo vakaro dalyviai diskutavo prie vyno taurės.

Panevėžio ev. reformatų viešnage Vilniaus ev. reformatų parapijoje

Nuo pat džiugios žinios apie keleto evangelikų reformatų bažnyčių (taip pat ir Vilniaus) sugražinimą Lietuvos evangelikų reformatų Sinodui saugoti, Panevėžio parapijos nariai užsidedę noru pasimelsti atgautoje šventovėje ir ta proga pasveikinti Vilniaus parapiją.

Šis siekis buvo įgyvendintas šių metų birželio 30 d., kai 17 parapijiečių grupė ankstų ir gaių rytą autobusu pajudėjo Vilniaus link.

Bevažiuojant Petras Puodžiūnas, Panevėžio parapijos Seniūnų Valdybos pirmininkas ir neeiliniame Sinode kovo mėnesį išrinktas Konsistorijos prezidentas, supažindino mus su Vilniaus evangelikų reformatų bažnyčios istorija. Turbūt ne kiekvienas žinojo, kad dabartinės bažnyčios pastatas Pylimo gatvėje – tai devintoji bažnyčia, pastatyta šeštoje Vilniaus senamiesčio vietoje. Jos pastatymo data – 1835 m., o statybos truko penkerius metus.

Atvykus į Vilnių, pasitiko šilta birželio saulutė, o kadangi iki pamaldų dar buvo laiko, spėjome apžiūrėti pastatą ir iš lauko pusės. Pasijutome

tikrai labai laukiami, kai pradėję rinktis į pamaldas vilniečiai, kunigas Raimondas Stankevičius, šiltai mus sveikino.

11 val. prasidėjo pamaldos. Bažnyčioje buvo gana daug žmonių: pagyvenusių, senų ir jaunimo. Kunigo Raimondo pamokslas nuteikė rimtam pamąstymui: ar mes galime save laikyti Dievo kariais, kai labai dažnai pasirenkame sau patogesnę kelią, kuris neretai mums kasdien piršte peršamas, kai kitas – tiesesnis kelias yra daug sunkesnis, net pilnas kliūčių?

Po kunigo pamokslu Panevėžio parapijos atstovai Petras Puodžiūnas ir Palmyra Griciūnienė pasveikino Vilniaus parapiją ir pasidžiaugė, kad vilniečiai vėl gali laikyti pamaldas savo istorinėje šventovėje. Vilniaus parapijos atstovai, savo ruožtu, pasveikino Petrą Puodžiūną tapus Konsistorijos prezidentu, o taip pat visus panevėžiečius, atvykusius į svečius.

Po pamaldų buvome maloniai pakviesti Agapės, kur nuoširdžiai bendravome, ragavome vilniečių paruoštų ir savo atsivežtų vaišių.

Kai pabendravome, atsigaivinome kava, arbata, vilnietės parapijietės Danguolė Juršienė ir Viktorija Liauškaitė pakvietė mus į ekskursiją po senamiesčio vietas, susijusias su Reformacija.

Pradėjome nuo senųjų Reformatų kapinių kitoje Pylimo gatvės pusėje. Tiesą sakant, kapinių ten net ir žymės nebelikę, neišlikusi ir senoji koplytėlė, kuri, pasak tai menančių žmonių, buvo nugriauta sovietiniais metais. Danguolė Juršienė pasakojo, kad čia būta palaidota ir neeilinių, įžymių žmonių. Galiausiai, kai kurių palaikai buvo perkelti ir palaidoti kitur savo artimųjų, o kiti – liko čia, užmarštyje. Reikšdami pagarbą, padėjome gėlių prie Radvilų atminimo akmens, ant kurio pritvirtinta lentelė skelbia: „Čia, buvusiose kapinėse, bus pastatytas paminklas XVI a. Lietuvos Reformacijos pradininkams“. Labai norisi tikėti, kad ateityje kapinių vieta bus tinkamai sutvarkyta, kad iškilis paminklas Lietuvos Reformacijos pradininkams, kad ši vieta nebus panaudota komerciniams ar dar kokiems netinkamiems tikslams.

Kaitinant vidurdienio saulutei pasukome prie kito objekto – Radvilų rūmų. Viduje pajutome malonią vėsa ir, nusipirkę bilietus, leidomės apžiūrėti rūmų ekspozicijas.

Malonu, kad rūmai pritaikyti judėjimo negalią turintiems žmonėms, taigi keltuvai labai pravertė kai kuriems mūsų ekskursijos dalyviams.

Apžiūrėjome Reginos Matuzonytės – Ingelevičienės (1905–1980) tapybos parodą „Spalva ir linija išreikšti pojūčiai“, nuolatinę ekspoziciją „Europos dailė XVI-XIX a.“, trečiame rūmų aukšte pamatėme egzotišką „Rytų Azijos, Naujosios Gvinėjos ir Australijos aborigenų meną“, o ypatingą dėmesį skyrėme nuolatinei ekspozicijai „Dubingių ir Biržų kunigaikščiai Radvilos“. Daugelis iš mūsų grupės prisėdo pažiūrėti filmą apie Radvilas, Dubingių archeologinius radinius.

Gerokai įdienojus, pilni įspūdžių, išėjome iš Radvilų rūmų ir patraukėme link Šventų Jonų bažnyčios, kur mūsų tikslas buvo pasigrožėti Vilniaus panorama iš Šv. Jonų bažnyčios

varpinės aukštybių. Pakeliui užėjome pasigrožėti Prezidento rūmų vidinės pusės kiemeliais.

Varpinėje įrengtas modernus liftas, kuris lankytojus pakelia į 45 metrų aukštį. Čia yra apžvalgos aikštelė, kur pro vieliniu tinklu apsaugotus didžiulius langus galima pasigrožėti Vilniaus senamiesčio ir apylinkių panorama iš aukščiausio senamiesčio pastato – varpinės. Kai kurie mūsų ekskursantai lipo dar aukščiau – ten, kur vaizdas dar nuostabesnis, o kai kurie nesinaudojo liftu ir nutarė pakilti ir nusileisti spiralėmis besivejančiais autentiškais mediniais laiptais (iki pat viršaus jų yra 193). Varpinės apatinėje patalpoje stebėjome Fuko švytuoklę, kuri demonstruoja Žemės sukimosi aplink savo ašį efektą. Kelių dešimčių kilogramų svorio rutulys, pakabintas ant plono lino virš marmurinio ciferblato pagrindo, siūbuodamas keičia padėtį, ir tai įrodo, jog Žemė sukasi aplink savo ašį.

Pasigrožėjus Vilniumi iš paukščio skrydžio, visi susirinkome šalia varpinės, kur mūsų gidė Danguolė

papasakojo apie Brastos arba Radvilų Biblijos likimą. Biblijos leidimą inicijavo kunigaikštis Mikalojus Radvila Juodasis (1515-1565), tačiau didžiausiu Reformacijos priešų tapęs jo vyriausiasis sūnus Kristupas Radvila Našlaitėlis uždarė spaustuve Lietuvos Brastoje ir naikino protestantiškus leidinius. Jis supirkinėjo Brastos Biblijos egzempliorius ir juos viešai degino. Laužas Brastos Biblijai buvo sukrautas ir netoli tos vietos, kur mes stovėjome. (Beje, vienas iš Brastos Biblijos originalų yra Biržų muziejuje „Sėla“).

Atėjus laikui atsiseikinti, visi dėkojome mūsų gidėms Danguolei ir Viktorijai bei kitoms vilnietėms, bendravusioms su mumis, už turiną ekskursiją ir nuoširdų priėmimą. Visiems bendrai kilo mintis ateityje bendrauti dažniau ir plačiau – pasiekti ir mūsų mažesniąsias parapijas. Nors pavargę, tačiau dvasiškai pakylėti, laimingi grįžome namo.

Irena Skiauterytė

IŠ LIETUVOS REFORMATŲ BAŽNYČIŲ ISTORIJS

KAUNO EV. REFORMATŲ BAŽNYČIA

Istoriniai duomenys rodo, kad ev. reformatai Kaune niekada neturėjo savo bažnyčios, Dievo Garbei meldėsi broliškoje liuteronų bažnyčioje. Kauno ev. liuteronų kunigo Andreae (1726-1778) parapijos protokolų knygoje užrašyta, kad 1777 m. liepos 5 d., trečiadienį, liuteronų bažnyčioje laikė pamaldas reformatų vokiečių kunigas Vladislovas Juozapas Kurnatovskis iš Kėdainių čia gyvenantiems reformatams prirengimo pamaldas, o liepos 6 d. – Komunijos pamaldas ir išdalė 14 komunikantų Šv. Vakarienei.* Vėliau tokios pamaldos dažniau pasikartodavo.

Tarpukariu reformatų Kaune pagausėjo – 1938 m. „Sėjėjo“ Nr.9 duomenimis, jų skaičius buvo peržengęs tūkstantį. Pamaldos buvo laikomos liuteronų Šv. Trejybės bažnyčioje Muitinės gatvėje, kur ir dabar pamaldoms renkasi Kauno ev. reformatų parapija. Ten vyko visos šventės, iškilmės, konfirmacijos. Taip pat ir vokiečių okupacijos metu.

1942 m. rugsėjo 20 d. Kaune šioje liuteronų bažnyčioje reformatų kun. Povilas Jašinskas iš Biržų sutuokė kunigą Aleksandrą Balčiauską ir mokytoją Aleksandrą Alisą Brokertaite.

1930 m. birželio 24 d. Lietuvos ev. reformatų bažnyčios Sinode Biržuose buvo nutarta organizuoti Kaune reformatų parapiją, ir šis darbas buvo pavestas kun. Jonui Šepečiui. Jis tame Sinode buvo ordinuotas Papilio – Vilniaus distrikto superintendentu. Taip pat tame Sinode buvo nutarta imtis reformatų bažnyčios Kaune statybos

darbų. Tam sudarytas Kauno reformatų bažnyčios statybos komitetas, į kurį įėjo, be kun. Jono Šepečio, kun. Povilas Jakubėnas, broliai kuratoriai Yčai Jonas ir Martynas bei kt.

Dar 1930 m. kovo mėn. Martynas Yčas, dr. Mykolas Devenis ir Gabrielis Macys išrūpino reformatų bažnyčios statybai apie pusantro tūkstančio

kv. metrų sklypą Ožeckienės gatvėje. Sklypo nuomą teko mokėti kasmet miesto savivaldybei po 25 ct. už vieną kv. metrą. Be to, teko sumokėti 8000 Lt ugniesiems, kad jie užleistų tą sklypą reformatams.

1930 m. spalio 8 d. įvyko pirmasis komiteto Kauno reformatų bažnyčiai statyti posėdis. Buvo pavesta

* „Sėjėjas“ 1938 m. Nr.9, 1822 psl.

kauniečiams kuratoriams: finansininkui dr. Martynui Yčui, Žemės ūkio banko direktoriui Petriui Kregždei ir prekybininkui Gabrieliui Maciui rūpintis lėšomis statybai finansuoti.

Suprojektuoti bažnyčią buvo paprašytas Karolis Reisonas (latv. Kārlis Reisons, 1894-1981) latvių kilmės Lietuvos architektas, tuo metu gyvenęs ir dirbęs Kaune.

Karolis Reisonas 1937-1939 m. suprojektavo evangelikų reformatų bažnyčią Ožeškienės gatvėje, sukurdamas puikios modernistinės architektūros statinį, labai panašų į jo jau suprojektuotą ir pradėtą statyti Lietuvos nepriklausomybės dešimtmecio proga Romos katalikų Kristaus Prisikėlimo bažnyčią Žaliakalnyje.

Kadangi savivaldybės išnuomotas sklypas buvo nedidelis, architektui reikėjo po vienu stogu sutalpinti įvairias patalpas: bažnyčią, kleboniją, parapijos salę, butą sargui, kūryklą ir rūšį užsitarnavusiems Tėvynei ir

Bažnyčiai žmonėms laidoti.

Lėšos statybai buvo renkamos visoje Lietuvoje. Buvo parduota žemė prie nenaudojamos Deltuvos reformatų bažnyčios, 1937 m. gauta Valstybės parama 25000 Lt, bažnyčios statybai aukoti buvo kviečiami visos Lietuvos reformatai, taip pat ir gyvenantys užsienyje.

Statybos darbai buvo pradėti 1937 m. lapkričio mėn. Statybą vykdė rangovai S. Gurevičius ir J. Judelevičius. Darbus prižiūrėjo technikas kuratorius Martynas Dilys.

Iki II pasaulinio karo beveik pastatyta Kauno reformatų bažnyčia taip ir nepradėjo veikti. Net atgavus Lietuvai Nepriklausomybę bažnyčioje tebešeimininkauja būsimeji policininkai – jame įsikūręs Viešojo administravimo fakultetas, pastatas juridškai priklauso M. Riomerio universitetui.

„V.r.ž.“ inf.

Reformatai – Karaliaučiaus krašte

Liepos 20-21 d. vilniečiai reformatai, pakviesti Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos bei Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos, keliavo po Karaliaučiaus kraštą maršrutu Vilnius – Eitkūnai – Tolminkiemis – Valtarkiemis – Gumbinė – Lazdynėliai – Ragainė – Tilžė – Raušiai – Didieji Kuršiai – Karaliaučius – Įsrutis – Stalupėnai – Eitkūnai – Vilnius. Ekskursijos vadovas Aleksas Bartnikas – buvęs Įsruties (Černiachovsko) pedagoginės kolegijos direktorius, kraštotyrininkas,

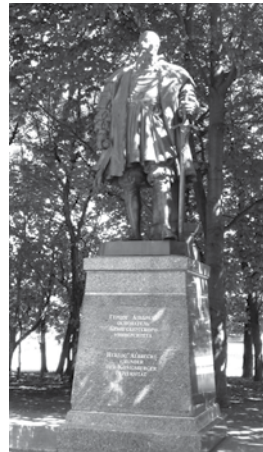
lietuvių kultūros puoselėtojas, dabar Karaliaučiaus (Kaliningrado) srities lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas, pasakojo apie pravažiuojamas vietas, svarbiausius istorinius įvykius, žymius žmones, gamtos ir architektūros paminklus. Jam talkino urbanistas prof. habil. dr. Jurgis Vanagas, reformatas, Baltijos krantų tyrėjas prof. habil. dr. Rimas Žaromskis, istorikė prof. habil. dr. Aldona Prašmantaitė ir kt.. M. Mažvydo ir L. Rėzos užrašytas Mažosios Lietuvos giesmes pagiedojo Austėja

Nakienė. Reformatai itin džiugavo išvydę Įsrutyje 1811 m. statytą reformatų bažnyčią (dabar cekvė) ir pabuvoję Vėluvoje (Znamensk), kur šį pasaulį išvydo mūsų parapijietis Danas Arlauskas. Karaliaučiuje pasigrožėjo atstatyta Katedra, kur palaidoti lietuvių raštijos pradininkas universiteto prof. Stanislovas Rapolionis, paskutinis Radvila reformatas – Boguslavas ir jo žmona Ana Marija, filosofas Imanuelis Kantas ir kt.

„V.r.ž.“ inf.

Tolminkiemio bažnyčioje – K. Donelaičio muziejuje

Hercogas Albrechtas
– Karaliaučiaus
universiteto įkūrėjas

Austėja Nakienė

Liepa – vestuvių ir krikštynų metas

Liepos 7 d. buvo sutuokti
VAIDOTAS ICKYS ir VITA GIMBUTAITĖ

Liepos 27 d. sutuokti
EDGARAS KAPOČIUS ir INDRĖ SELSKAITĖ

Birželio 25 d. pakrikštytas
JOELIS STANKEVIČIUS

Liepos 13 d. buvo pakrikštyta
GELMĖ ŠIŠLAITĖ

ELENA INDRIŪNAITĖ – IVANAUSKIENĖ

1925 12 22–2013 06 21

Birželio 21d. šį pasaulį paliko, Panevėžyje pas seserį pastaruosius kelerius metus gyvenusi, Vilniaus evangelikų reformatų parapijos narė Elena Indriūnaitė – Ivanauskienė.

Elena Indriūnaitė gimė Nemunėlio Radviliškio parapijos Aukštuo-liškių kaime pasiturinčių ūkininkų, reformatų Jono Indriūno ir Olgos Naktinytės iš Neciūnų šeimoje. Jonas ir Olga Indriūnai užaugino tris dukras: be Elenutės, dar augo Genu-tė ir Olgytė. Elenutė mokėsi Biržų gimnazijoje. Ją bebaigiant, 1948 metais tėvus ir sesutes išvežė į Sibirą. Elenutė, gyvenusi Biržuose, išvengė jų likimo. Perėjo į vakarinę mokyklą, pradėjo dirbti, viena savarankiškai gyveno. Greit susipažino ir ištėkėjo už nuostabaus, supratingo žmogaus iš Zarasų krašto – muzikanto Alberto Ivanausko. Elenos ir Alberto šeima buvo susiklausimo, tolerancijos pa-vyzdys aplinkiniams.

Ištėkėjusi Elena su vyru Albertu išvažiavo gyventi į Vilnių. Vyro

remiama Elenutė mokėsi Vilniaus pedagoginiame institute, studijavo biologiją. Baigusi institutą, dirbo Vilniaus mokyklose. Buvo kruopšti, darbšti, kūrybingai ruošdavosi pamokoms, ne kartą buvo pagerbta darbe, mylėjo Ją ir mokiniai, ir kolegos.

Kol tėvai ir sesės gyveno Sibire, Elenutė jiems siuntė siuntinius, rėmė pinigais.

Atsikūrus Vilniaus ev. reformatų parapijai, Elena Ivanauskienė įsijun-

gė į bendruomenės gyvenimą.

2011 metais mirė vyras. Susirgusią nepagydoma Alzheimerio liga Elenutę išsivežė gyventi į Panevėžį sesers Olgos dukra. Ten birželio 21 d. Elena Indriūnaitė – Ivanauskienė ir mirė. Urna su Jos palaikais buvo atvežta į Vilnių, pašarvota reformatų bažnyčioje. Į Amžino poilsio vietą Antavilių kapinėse šalia vyro Alberto Eleną Indriūnaitė – Ivanauskienę pa-lydėjo kun. Raimondas Stankevičius, parapijiečiai, giminės.

Elenutė buvo kultūringa, rami, švelni, draugiška, jautri kitų bėdoms ir nelaimėms, stengėsi, jei pajėgė, padėti – tokia Jinai ir liks Ją pažinojusių ir mylėjusių širdyse.

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba reiškia gilią užuojautą seserims Genutei ir Olgai bei kitiems giminėms ir artimiesiems.

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Liuteronų Bažnyčia atsisveikino su kunigu RIDU TAMULIU

Sulaukęs 46-rių metų, staiga mirė paskutiniu metu pareigų nėjęs kunigas Ridas Tamulis.

Kun. R. Tamulis gimė 1966 m. lapkričio 21 d. Raseiniuose. Marijampolės aukštesniojoje muzikos mokykloje 1989 m. baigęs pedagogikos studijas kurį laiką dirbo mokytoju. Tuo pačiu metu Jis įsijungė į dvasinę tarnystę Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčioje.

Pradžioje Ridas tarnavo katechetu, o 1992 m. vasario 14 d. Tauragės bažnyčioje buvo įvestas diakono tarnystei. Teologiją studijavo Rusijos ev. liuteronų bažnyčios teologinėje seminarijoje, kuri sesijas rengė Rygoje ir Rumunijoje, vėliau – St. Peterburge.

1993 m. sausio 10 d. Šilutės bažnyčioje ordinuotas kunigu – diakonu.

Ankstyvajame tarnystės laikotarpyje Jis aktyviai įsijungė į Bažnyčios Jaunimo Centro veiklą, 1992

– 2001 m. buvo Centro valdybos pirmininkas. 2006 m. baigė Klaipėdos universiteto pedagogikos fakultetą.

Dvasinės tarnystės pradžioje kun. R. Tamulis aptarnavo Lauksargių parapiją. Tuo metu esant ženkliam kunigų stygiui Jam įvairiais laikotarpiais buvo pavesta aptarnauti Šilutės, Piktupėnų, Rukų, Žukų, Vilkyškių, Vyžių, Raseinių, Pagėgių parapijas.

2009 m. suteikta teisė nešioti tarnybinį sidabrinį kryžių, kuris įteiktas rugsėjo 27 d. Pagėgių bažnyčioje.

Kun. Ridas turėjo pamokslavimo dovaną, aktyviai dalyvavo publi-cistinėje veikloje, bendradarbiavo bažnyčios leidiniuose „Lietuvos evangelikų kelias“ ir „Liuteronų balsas“. Jo pamokslai buvo publikuoti liuteronai.lt ir bernardinai.lt puslapiuose, savaitraštyje „Šiaurės Atėnai“.

Kun. R. Tamulis mirė liepos 6 d. Atsisveikinimo pamaldoms 2013 m. liepos 10 d. vadovavo vyskupas Mindaugas Sabutis. Kunigas palaidotas Raseinių, kuriuose tebegyvena Jo tėvai Sofija ir Kleopas Tamuliai, kapinėse.

„Žolė sudžiūsta ir gėlė nukrinta, bet Viešpaties žodis išlieka per amžius; o tai yra jums paskelbtasis Evangelijos žodis“ /1Pt 1,24-25/.

Kun. dr. Darius Petkūnas
www.liuteronai.lt

I N F O R M A C I J A

Nuo birželio 15 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčios durys yra atvertos ne tik tikintiesiems pamaldoms, bet ir Vilniaus visuomenei, turistams, svečiams. Pirmadieniais – šeštadieniais nuo 12 iki 17 val. vilniečiai bei miesto svečiai yra laukiami Maldos namuose, kur gali susipažinti su Vilniaus reformatų bažnyčios istorija, pasigrožėti jos interjero puošmena – kesoninėmis lubomis, taip pat sužinoti daugiau apie Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčią, reformatų konfesiją. Taip pat už auką galima įsigyti įvairių ev. reformatų leidinių.

Liepos 23 d. Reformatų senjorų draugijos nariai apsilankė Valdovų rūmuose, susipažino su eksponatais, statybos ir rekonstrukcijos istorija, pasigrožėjo atkurtu interjeru.

Liepos 20-27 dienomis vyko Lietuvos ev. reformatų bažnyčios organizuojama jubiliejinė – dvidešimtoji vaikų vasaros stovykla „NENUGALIMIEJI“ 2013“ tradicinėje visų pamėgtoje vietoje – Nemunėlio Radviliškyje, Biržų rajone. Šiais metais dalyvavo per 100 stovyklautojų vaikų nuo 7 iki 13 metų.

Liepos 13 d. šeštadienį, Lietuvoje su valstybiniu vizitu besilankantį Vokietijos prezidentą J. Gaucką Klaipėdoje pasitiko Vokietijos garbės konsulas Klaipėdoje dr. Arūnas Baublys simbolinėje miesto vietoje prie buvusios svarbiausios prieškarų Šv. Jono bažnyčios, kurios buvimo vietą šiandien liudija tik akmuo. Ten Vokietijos prezidento lūkuriavo ir jį labai šiltai sutiko ir vietinė liuteronų evangelikų bendruomenė.

Joachimas Gauckas prie akmens, žyminčio vietą, kurioje stovėjo Šv. Jono bažnyčia. J. Andriejauskaitės/15min. nuotr.

A.A.

*„Mūsų žemiškosios padangtės būstui suirus,
mūsų laukia Dievo pastatas,
ne rankomis statyti
amžinieji namai danguje“
/2 Kor 5,1/.*

*Mirus Biržų ev. liuteronų parapijos
tarybos pirmininkui
JONUI MATUZUI,
nuoširdžiai užjaučiame žmoną Kristiną,
sūnų Joną Matuzą, dukrą – Lietuvos
Evangeliškos Bažnytinės Muzikos
Sandraugos pirmininkę
Laurą Matuzaitę – Kairienę.*

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

A.A.

*„Žmogaus Sūnus ateis
savo Tėvo šlovėje
su savo angelais,
ir tuomet Jis atlygins kiekvienam
pagal jo darbus“
(Mt 16,27).*

*Liepos 17 d. mirus Vilniaus ev. reformatų
parapijos nariui
VILIUI YČUI
reiškiame nuoširdžią užuojautą
sūnui Rolanui, seseriai Alinai,
broliui Jonui
ir kitiems artimiesiems.*

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Katalikų ir judėjų konversijos į reformatų konfesiją

Ištrauka iš Jurgitos Liutvinaitės straipsnio „Religiniai konvertitai Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčioje“ Lietuvos Katalikų mokslų akademijos leidinyje „LKMA Metraštis“ t. 26

Iki XIX a. pabaigos buvo retos konversijos, vėliau prasidėjo itin dažnos. Išskirtinos keturios konversijų priežastys.

Pirma priežastis – politinės aplinkybės. Katalikų ir judėjų Bažnyčios buvo Rusijos imperijos unifikacinės politikos priekyje. Tuo tarpu evangelikų reformatų Bažnyčiai teko „periferinė“ spauda; tai lėmė konversijas į šią Bažnyčią, siekiant apeiti politinius ir teisinius suvaržymus.

Antrą konversijų priežastį lėmė vyravęs poreikis šeimos aplinkoje užtikrinti konfesinį homogeniškumą. Čia išskirtinas jaunas konvertitų amžius, kai nepilnamečiai religiją keisdavo tėvų iniciatyva. Judėjų nepilnamečių konversijas sąlygojo tėvų konversijos, o katalikų – dažniausiai vieno iš tėvų mirtis. Likęs našlys/našlė siekė kitatikius vaikus prijungti prie savos Bažnyčios.

Trečia konversijos priežastis taip pat turėjo šeimyninį pobūdį, tačiau ji lietė tik pilnamečius katalikus. Dėl skirtingų katalikų ir evangelikų reformatų Bažnyčių kanoninių teisių skyrybų atžvilgiu konversija buvo išėitis gauti skyrybas. Konversijos dėl siekiamų skyrybų itin išplito nuo XIX a. pabaigos.

Ketvirtą konversijų priežastį lėmė pasikeitę religiniai įsitikinimai. Konvertitų būta tarp sinodui pavaldžių kunigų ir kuratorių, tačiau tai buvo reti atvejai.

Iki XIX a. pabaigos negausios konversijos neleido konvertitams daryti įtakos atskiros parapijos likimui. Tačiau vėliau padėtis pasikeitė. Vilniaus mieste įvairiais būdais sinodas siekė stiprinti Bažnyčios pozicijas, todėl konvertitai tapdavo Vilniaus parapijos nariais. Konvertitai Vilniaus parapijoje užėmė dominuojančią vietą tarp parapijiečių, tačiau jie nedalyvavo nei religiniame, nei visuomeniniame parapijos gyvenime. Tradiciškai konvertitams konversija buvo tik formalumas, jie nebuvo pakeitę savo religinių nuostatų. XX a. pradžioje Vilniaus parapija, turėdama itin daug parapijiečių, neturėjo stabilios ir perspektyvios parapijinės bendruomenės.

Evangelikais reformatais judėjai tapdavo krikšto, o katalikai – konfirmacijos būdu; pastarųjų krikšto metrikai taip pat buvo įrašomi į evangelikų reformatų Bažnyčios krikšto metrikų knygas.

Perspausdinta iš: www.lkma.lt/site/archive/metraštis/XXVI/T_26.pdf

LAIDA EVANGELIKAMS
„KELIAS“

Per „LRT Kultūra“ –
kiekvieną šeštadienį
9.30 val.

Laidos autorė
Ina Drašutienė,
mob. tel. +370 686 59625,
el.paštas: inadra@takas.lt

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403

Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944

www.klion.lt

Lietuvos reformatų Bažnyčios vadovybė:

**Gen. superintendentas
kun. Tomas Šernas**
gyv. Vilniuje, mob. 8 687 56 846

**Lietuvos ev. reformatų
Konsistorijos prezidentas
kurt. Petras Romualdas Puodžiūnas**
mob. 8 610 04399; n. 8 45 432952
Interneto svetainės adresas
www.ref.lt

Lietuvos reformatų dvasininkai:

**Vicesuperintendentas
kun. Rimas Mikalauskas**
gyv. Biržuose, mob. 8 686 66 383,
kun. Raimondas Stankevičius
gyv. Vilniuje, mob. 8 655 43 678
kun. Sigita Švambarienė
gyv. Biržuose, mob. 8 681 66 661

kun. Tomas Sakas
gyv. Klaipėdoje, mob. 8 656 45 016
katechetas Neilas Čijunskas,
gyv. Klaipėdoje, tel. 8 612 58 731

kun. dr. Kęstutis Daugirdas
gyv. Vokietijoje

diak. Gitana Gasiūnaitė
gyv. Prahoje
el. p. g.gitana@seznam.cz

Parapijos vadovybės telefonai:

**Seniūnų tarybos pirmininkas
Alvydas Verbickas**
mob. 8 698 86296,
pavadootoja Danguolė Juršienė
219 1109 d., 241 6981 n.,
mob. 8 612 20 402

**Seniūnės:
Vida Cupareva**
236 3224 d. mob. 8673 04537

Dalija Gudliauskienė
242 9118, mob. 8 685 74 951,
Donata Indriūnaitė
234 2824, mob. 8 673 84 929

Olga Tamulėnaitė
277 0314 n.

Laiškus redakcijai galite rašyti:
Gerosios Vilties 1A, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

**Parėngė Dalija Gudliauskienė,
Redagavo Raimondas Natka,
Dalia Pronskietytė**

Leidėjas:
Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taiso ir trumpina

**Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.**